

Mező György

Merito Aeronautico kitüntetés Kovács Józsefnek

„Merito Aeronautico“ elnevezésű, a legmagasabb katonai kitüntetés adományozásával ismerete el a brazil állam azt a tevékenységet, amelyet a brazil repülés szolgálatában végzett 60 éves munkássága alatt

Kovács József mérnök,

a magyar származású, brazil-magyar kettős állampolgárságú repülő, repülőgép-tervező és egyetemi tanár“, kaptuk néhány napja a hírt Brazíliából.

Mi is büszkék lehetünk erre, hiszen Kovács József a 60 év alatt mindig büszkén vallotta magát magyarnak és magyar repülőnek. Nem is emlegették őt másként, mint a repülés „brazil-magyar“ megszállottjának. Nevét második házijában legendaként emlegetik, annak a rendkívül sokirányú munkájának

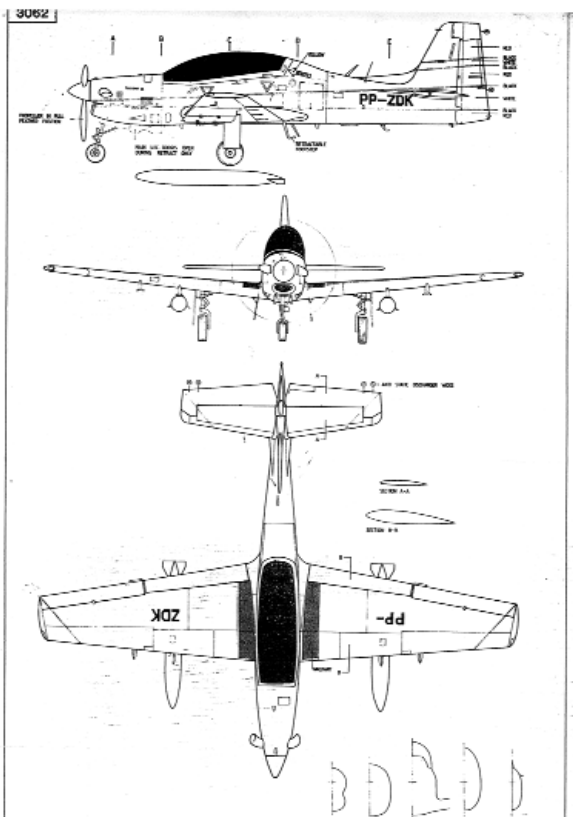
eredményeként, amit ott végzett. Úgy mondják, nem lehet megírni a brazil repülés történetét nevének említése nélkül. Erről magam is meggyőződhettem, amikor a brazil repülés történetét közreadó vaskos kötetet átnézhettem.

Itthon lelkes modellezőként kezdte pályafutását, majd azt vitorlázórepülőként folytatta. A második világháború után kialakult kilátástalan helyzetben úgy határozott, hogy ott fog lehetőséget keresni, ahol a repülésben elérheti vágyát, és új repülőgépeket álmodhat, építhet majd. 1948-ban került Brazíliába, ahol azonnal bekapcsolódott az ott folyó repülőéletbe, mint sportrepülő, oktató és repülőgép-tervező, hogy lelkes szakmáseretével nagyon rövid időn belül jelentős mértékben hozzájáruljon a brazil

repülés fejlesztésének mind magasabb szintre emeléséhez.

A repülőgép-tervezői tevékenységét jellemzi, hogy 7 vitorlázó-repülőgép, 67 motoros repülőgép tervezésében vett részt. Ennek 73 %-ában, mint felelős tervező működött. A megépült gépei közül 3 típus világhíressé tette. Asszisztense volt a Brazíliában dolgozó Focke professzornak. Emellett, mint vitorlázórepülő versenyeken vett részt és tartalékként tagja volt annak a csapatnak, amelyik a brazil vitorlázórepülést képviselte az 1956 évi világbajnokságon. Kitűnő motoros műrepülő hírében áll s 83 éves koráig aktívan részt vett repülőklubjának alapítójaként annak repülőéletében.

which it has been said recently that as a company it is efficient and not very adventurous. Brazil has built up a reputation for exporting functional aircraft and all aims not least concerning the success of the project above the line to the British authorities. The 700 of the Tucano, which was the 1200 Avio. (the 1200 and 1200) hardly need a special hall to be built for them.

While Joseph Szwed was still at the time, he was responsible for further developing his T-25 into the Model 1002 'Universal' II (EABT-1002). There are the bones of the 'Tucano' but only in respect of concept and overall form. It has now been approved by the Ministry of Aeronautics. The registration was issued in January 1978 and by December of that year a total of two T-25 (FAI serials 1500 and 1501) and two single seat aircraft had been placed. No. 1500 made a first flight on August 16th, 1980 but No. 1501 had to be abandoned on August 06th, 1980, when an engine failure occurred in final flying mode. Presently both of the Embraer Model 1002 aircraft are in service with the FAB.

After the two single seat aircraft came the first 'Tucano' (reg. TP-202) for international service in display and demonstration as the first of two further flying prototypes. First flight was August 16th, 1980, six days later TP-202 was being flown across the South Atlantic to make its Pan-American debut in September for Paris SE. The aircraft 'Tucano' (PP-202) was made available.

Production EMB-102s were first delivered on September 21st, 1980, one being allocated to the FAB's Academia de Forças Armadas at the Financiarista, São Paulo, air base which is also the home of the newly-formed 1st Air Squadron of the FAB's 1st Air Brigade. The first 'Tucano' was delivered to the FAB's Academia de Forças Armadas at the Financiarista, São Paulo, air base which is also the home of the newly-formed 1st Air Squadron of the FAB's 1st Air Brigade. The first 'Tucano' was delivered to the FAB's Academia de Forças Armadas at the Financiarista, São Paulo, air base which is also the home of the newly-formed 1st Air Squadron of the FAB's 1st Air Brigade.

Az általa tervezett fémépítésű motoros gépek közül nevezetes volt a „Regente“, amelyből 124 db-ot, az „Univerzal“, amelyből 175 db-ot gyártottak 40 évvel ezelőtt és amelyből még ma is repül 80 db., továbbá a legnagyobb sikert eredményező, elsőként megtervezett megépített és nagy számban gyártott „Tucano“ nevű légszavaras gázturbinás gép, amelyet 15 országban használnak, amelynek licencét megvették gyártásra az angol és francia gyárak, amelyből ma már jóval több, mint 1000 db készült az EMBRAER repülőgépgyárban. Ezt utóbbi két gépet katonai kivitelben, fegyverekkel ellátottan is gyártották.

Oktatta a leendő repülőmérnököket és már nyugdíjasként vezetője volt a brazil hadsereg berepülőpilóta képzésének, de kiemelkedő szerepet kapott a gépészmérnökök repülőmérnökké történő átképzésében is. Számos tanulmány, szakmai előadás igazolja kiváló felkészültségét. Mint pilóta berepülte sajáttervezésű gépeit, oktató vitorlázó és motoros gépeken egyaránt.

Nyugdíjasként sem hagyta abba tevékeny munkásságát. Megtervezte a „Peregrino“ nevű iskola-gyakorló gépet, de már befejezés előtt áll a „Dervis“ nevű műrepülőgépe is saját kis műhelyében.

2007-ben meglátogatta, meghatóttan tapasztaltam azt a tiszteletet és szeretetet, amellyel a brazil repülőtársadalom, kedves barátomat, Kovács Józsefet, körülvette.

Szerkesztette: Dr. Hegedűs Dezső